

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-P.431.8.2012.KO

Warszawa, dnia 12/ czerwca 2012 r.

p.i. dołęg
12/6

*Proszę przygotować
odpowiedź*
12/6

Pani
Magdalena Dołęga
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gostyninie
ul. Parkowa 22; 09-500 Gostynin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w dniach 26-30 marca 2012 r. zespół kontrolerów Wydziału Polityki Społecznej – Oddziału w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Płocku Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w składzie: Anna Gościńskiak – starszy inspektor i Krzysztof Ogieniewski - inspektor wojewódzki przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gostyninie.

Przedmiotem kontroli był sposób organizacji i realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowość ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwrotu należności wynikających z wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym do alimentów oraz jakości działań aktywizujących wobec dłużników alimentacyjnych, które mają doprowadzić do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r., Nr 1, poz. 7 z późn. zm.). Kontrolą objęto okres od 1 października 2010 r. do 31 grudnia 2011 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie ocenił** działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie mające na celu skuteczne egzekwowanie należności z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego oraz działania ukierunkowane na zwiększenie

ściągłości tych należności oraz **pozytywnie ocenił**, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, organizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zwanej dalej ustawą oraz działania w zakresie ustalania uprawnień i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

1. Organizacja realizacji zadań wynikających z ustawy.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie działał na podstawie statutu nadanego uchwałą Nr 217/XXXI/2005 Rady Gminy Gostynin z dnia 17 czerwca 2005 r. oraz regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Wójta Gminy Gostynin Nr 8a z dnia 16 marca 2007 r., a następnie regulaminu wprowadzonego zarządzeniem Nr 1/2011 kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie z dnia 30 marca 2011 r. Statut kontrolowanej jednostki nie uwzględniał realizacji zadań wynikających z ustawy.

Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2006 r., Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gostyninie utworzono komórkę organizacyjną do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Realizacją zadań wynikających z ustawy zajmowały się trzy osoby, z czego na dzień kontroli dwie osoby już nie pracowały z powodu rozwiązania umowy o pracę tj. Pani Elżbieta Obszyńska i Pani Krystyna Frydrysiak.

W okresie objętym kontrolą upoważnienia do realizacji zadań wynikających z ustawy posiadały następujące osoby:

- Pani Elżbieta Obszyńska – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie - do załatwiania w imieniu wójta indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej włącznie z prawem do wydawania decyzji administracyjnych, obejmujących zadania związane z przyznawaniem i wypłatą świadczeń alimentacyjnych oraz podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- Pan Tomasz Matusiak – inspektor ds. funduszu alimentacyjnego – do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a od 1 maja 2011 r. do prowadzenia postępowań i podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- Pan Krystyna Frydrysiak – inspektor ds. funduszu alimentacyjnego – do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Stwierdzono, że upoważnienie dla Pani Elżbiety Obszyńskiej zostało wydane przez organ uchwałodawczy gminy, podczas gdy na mocy zapisów ustawy upoważnienie takie może być wydane przez organ właściwy wierzyciela i organ właściwy dłużnika, którym jest wójt/burmistrz/prezydent gminy, tj. organ wykonawczy gminy.

Zarówno Pani Krystyna Frydrysiak jak i Pan Tomasz Matusiak (w okresie od 1 października 2010 r. do 30 kwietnia 2011 r.) bez upoważnienia przeprowadzali wywiady alimentacyjne i odbierali oświadczenia majątkowe od dłużników alimentacyjnych.

Ponadto ustalono, że w zakresach czynności ww. pracowników ośrodka nie uwzględniono zadań wynikających z ustawy, które faktycznie były wykonywane oraz wskazano nieaktualne nazwy zajmowanych stanowisk pracy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że dokumentacja dotycząca świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych była znakowana niezgodnie z obowiązującą do 31 grudnia 2010 r. instrukcją kancelaryjną. Mimo, że stanowiące podstawę opracowania instrukcji kancelaryjnej GOPS w Gostyninie rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych utraciło moc z dniem 1 stycznia 2011 r. w kontrolowanej jednostce nie opracowano nowej instrukcji kancelaryjnej wraz jednolitym rzeczowym wykazem akt.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Rada Gminy Gostynin – w zakresie przekroczenia kompetencji do udzielenia upoważnienia kierownikowi GOPS w Gostyninie,
- Pani Elżbieta Obszyńska – były kierownik jednostki kontrolowanej,
- Pan Tomasz Matusiak – inspektor do spraw funduszu alimentacyjnego; w okresie od 2 maja 2011 r. do 8 lutego 2012 r. zastępujący kierownika GOPS w Gostyninie; w okresie od 9 lutego 2012 r. do 31 marca 2012 r. p.o. kierownika jednostki poddanej kontroli,
- Pani Krystyna Frydrysiak – inspektor do spraw funduszu alimentacyjnego (były pracownik GOPS w Gostyninie).

2. Prawidłowość ustalania uprawnień i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W wyniku analizy 15 postępowań w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakończonych wydaniem decyzji ostatecznych, stwierdzono, że:

- we wszystkich badanych przypadkach sprawy zostały załatwione z zachowaniem terminów określonych w ustawie,

- we wszystkich skontrolowanych sprawach do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostały załączone niezbędne zaświadczenia oraz oświadczenia osób ubiegających się o przyznanie świadczeń,
- we wszystkich sprawach prawidłowo dokonano wyliczenia dochodu rodzin, a także prawidłowo określono wysokość świadczeń i okres na jaki zostały przyznane,
- konstrukcja wszystkich skontrolowanych decyzji administracyjnych odpowiadała unormowaniom określonym w art. 107 Kpa,
- wszystkie badane decyzje były dostarczone za zwrotnym potwierdzeniem odbioru bądź odebrane osobiście.

Równocześnie ustalono, że na 15 poddanych kontroli decyzji administracyjnych przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 7 przypadkach decyzje zostały podpisane przez Panią Elżbietę Obszyńską z upoważnienia wójta, podczas gdy faktycznie kierownik ośrodka działała z upoważnienia Rady Gminy Gostynin.

Za stwierdzone uchybienie odpowiedzialność ponosi:

- Pani Elżbieta Obszyńska – były kierownik jednostki kontrolowanej.

3. Prawidłowość podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W okresie zasiłkowym 2010/2011 GOPS w Gostyninie prowadził jako organ właściwy wierzyciela i jako organ właściwy dłużnika 76 spraw, wyłącznie jako organ właściwy wierzyciela 35 spraw i wyłącznie jako organ właściwy dłużnika 40 spraw. W okresie zasiłkowym 2011/2012 kontrolowana jednostka jako organ właściwy wierzyciela i jako organ właściwy dłużnika prowadziła 68 spraw, wyłącznie jako organ właściwy wierzyciela 32 sprawy i wyłącznie jako organ właściwy dłużnika 35 spraw.

Ustalono, że ośrodek w sposób rzetelny podejmował oraz dokumentował działania wobec dłużników alimentacyjnych. Zachowano również terminy załatwiania spraw określone w ustawie oraz w art. 35 Kpa.

W ramach działań organu właściwego dłużnika przekazywano dłużnikom alimentacyjnym wezwania w celu zgłoszenia się na wywiad alimentacyjny i odebrania oświadczenia majątkowego, przeprowadzano wywiady alimentacyjne, odbierano oświadczenia majątkowe, wysyłano do komornika sądowego informacje pochodzące z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych i odebranych oświadczeń majątkowych. W przypadku utrudniania przez dłużników alimentacyjnych przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego składano wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kk oraz kierowano

wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika. Ponadto przekazywano komornikowi sądowemu informacje pochodzące z wywiadu alimentacyjnego i oświadczeń majątkowych dłużników alimentacyjnych, informowano organ właściwy wierzyciela i komornika sądowego o podejmowanych działaniach wobec dłużnika i ich efektach, wysyłano pisma do urzędu pracy informujące o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

Ośrodek podejmował także przewidziane ustawą działania wobec dłużników alimentacyjnych w ramach zadań organu właściwego wierzyciela. Działania te polegały na wnioskowaniu do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, przekazywaniu komornikowi sądowemu decyzji przyznającej osobie uprawnionej świadczenie z funduszu alimentacyjnego, przekazywaniu dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego, wydaniu i przekazaniu dłużnikowi alimentacyjnemu decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ponadto ustalono, że w uzasadnionych przypadkach przekazywano komornikowi informacje istotne dla skuteczności egzekucji oraz przekazywano pisma w sprawie ustalenia miejsca pobytu dłużnika alimentacyjnego.

Stwierdzono również, że w analizowanych sprawach przekazywano do biura informacji gospodarczej, informacje o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W okresie objętym kontrolą nie podejmowano działań polegających na wytaczaniu powództwa na rzecz osób uprawnionych do alimentów o ustalenie alimentów od osób zobowiązanych w dalszej kolejności w myśl art.132 KRiO w sprawach, w których osoba uprawniona otrzymuje świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

4. Zwrot należności wynikających z wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Pełniący obowiązki kierownika GOPS w Gostyninie przedstawił informację na temat ściągalsności należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W okresie podlegającym kontroli, tj. od 1 października 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 488.868,24 zł, a kwota zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych wyniosła 86.398,48 zł, w tym 79.287,71 zł wyegzekwowano za pośrednictwem komornika sądowego, 3.151 zł zostało zwrócone bezpośrednio przez dłużnika alimentacyjnego oraz 3.959,77 zł wyegzekwowano po sporządzeniu i przekazaniu

tytułu wykonawczego właściwemu organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne w administracji. Poziom ściągalności należności z tytułu wypłaconych świadczeń w badanym okresie wyniósł 17,67 % i kształtował się na poziomie wyższym niż średnia dla województwa mazowieckiego w 2011 r.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Kierownik do:

1. Podjęcia działań mających na celu zaktualizowanie treści statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie w taki sposób, aby uwzględniał realizację zadań wynikających z ustawy,
2. Podjęcia działań mających na celu uzyskanie przez kierownika GOPS w Gostyninie upoważnień do realizacji zadań wynikających z ustawy, wydanych przez wskazany w ustawie organ wykonawczy gminy,
3. Podpisywania decyzji administracyjnych zgodnie z treścią udzielonych upoważnień,
4. Wprowadzenia do stosowania w GOPS w Gostyninie nowej instrukcji kancelaryjnej wraz z jednolitym rzeczowym wykazem akt, po uprzedniej akceptacji przez właściwe Archiwum Państwowe,
5. Znakowania dokumentacji dotyczącej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, zgodnie z przyjętą do stosowania w ośrodku instrukcją kancelaryjną,
6. Uwzględnienia w zakresach czynności pracowników aktualnych nazw stanowisk pracy oraz faktycznie realizowanych zadań wynikających z ustawy.

Jednocześnie zobowiązuję Panią Kierownik do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Wiesława Kacperek-Biegańska
Wiesława Kacperek-Biegańska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej